Tarinoita muurin takaa – Ulkopuolinen
Kesto: 29 minuuttia
Puhujat: Anna-Maija Koskimies (juontaja), David (vieras)

Anna-Maija Koskimies: Suomen vankiloissa suorittaa vankilatuomiotaan paljon tavallisia ihmisiä, jotka ovat elämänsä aikana kohdanneet paljon valitettavan tavallisia asioita. Kaltoinkohtelua, väkivaltaa, päihteitä. Monet heistä ovat eläneet suuren osan elämästään marginaalissa ja marginaaleihin jäävät myös heidän tarinansa. Tässä podcastissa tapaan muutamia näistä ihmisistä ja pyydän heitä kertomaan tarinoita oman elämänsä käännekohdista. Asioista, jotka johtivat vankilaan tai kenties sieltä pois. Mun nimi on Anna-Maija Koskimies ja tämä podcast on Tarinoita muurin takaa Ulkopuolinen David.

David: Mä synnyin Kolumbiassa ja se, siellä ei ollu asiat niin hyvin. Tuli nähtyä asioita mitä ei sen ikäisenä todennäkösesti kuulu ees nähdä tai kokea. Ja, ja mul on mun pikkusisaruksia pari kappaletta ja, ja me menetettiin meiän vanhemmat. Ne ei oo enää niinku, ei ole biologisia vanhempia nytte ollut, ja oltiin siellä jonkun aikaa semmosessa sijaiskodissa. Jossa oli sit myös niinku vähän kyseenalaisia menetelmiä miten kohdellaan lapsia. Sielläkin on muistoja, mut nekään ei oo mitään ilosempia. Et ainoo ilonen muisto mitä mul on siellä on joku herkku mitä mä en oo vieläkään tähänkään päivään saanu selville, et mikä se on. Se on joku juustonen homma, jonka sisällä on hilloo. Oon koittanu selvittää mikä se on, mut ei oo löytyny.

Anna-Maija Koskimies: Tässä jaksossa tapaan Davidin. Emme ole tavanneet aiemmin, mutta vankilakollegani suosituksesta pyysin hänet mukaan podcastiin haastateltavaksi.

David: Mut sitte siinä kuuden vuoden ikäsenä, ni mut adoptoitiin Suomeen sisaruksien kanssa. Ja, ja se oli niinku paras asia mitä on tapahtunu, koska sen jälkeen onki saanu asioita ja semmosen perheen mikä on niinku välittäny ja pitäny huolta. Et tota, ei oo niinku koko nuoruusikänä ja sit vielä tähän asti, niin ei oo, ei oo ollu mitään vääryksiä tai kokenu mitään väärää perheen sisällä, vanhempien toimesta. No sit ku sä tuut uuteen maahan ulkomaalaisena kaverina, ni uus kieli. Oot kumminki siinä iässä, et sä oot osannu sen alkuperäsen äidinkielen ja sit pitää niinku kokonaan uus äidinkieli, niin se on astetta haastavempi, ku sitte sisaruksilla, jotka oli siin iässä, et niillä periaattees niinku tää tuli äidinkieleks, suomi. Ja joo mä kävin eskarin kaks kertaa. Ja tota se suomen kieli ois vähän parempaa. Joten mä menin sitte vuotta nuorempien kanssa samaan aikaan ekalle koululle, ekalle luokalle siis. No ala-astekaan ei ollu mitään helpointa aikaa, ku on vähän erilainen. Eri taustoilta tulee. Ja sit on aina ollu semmonen energinen villilapsi.

Mut sit tultiin siihen ikään, että mennään yläasteelle, jolloin sitte tuntui, et pöydät käänty. Että oli vähän outokaveri, ei enää ollukaan outokaveri, vaan siisti kaveri, joka sitten niinku, niin pöydät käänty täysin. Oliki semmosessa paikassa, et ihmiset kuuntelee ja on kanssa ja tehdään, semmosena, miten se ny vois sanoo,

keskipisteenä. En mä nyt sanois, et ihan keskipiste, mut sillai, että totaalinien muutos siihen verrattuna mitä se on ollu ala-asteella. Et ihmiset yhtäkkiä arvostaa, kuuntelee, haluu tehdä asioita sun kaa. Mul oli kauan semmonen ongelma, että mä en pysty luottaa kehenkään aikuiseen tai muuhun, ku tuli siitä lapsuudest semmonen, että joku, joku (--) [0:04:51.0] ettei pysty luottamaan ikinä aikuiseen. Ja vasta kakskymppisenä, 19-vuotiaana ensimmäisen kerran pystyin puhuu vanhemmilleki asioista sillee miten ne oli oikeesti, ettei tarvinnu peitellä mitään, salailla mitään. Ja pysty luottaa. Et siihen meni niinku niin kauan, et sai semmosen.

Se on aina tuntunut siltä, et on yksin, vaikka ei oo yksin. Ihmisiä on paljon ympärillä, ihmisiä on paljon, jotka sanoo, et välittää. Kyllä mäkin luulen et mä välitän. Mut sit samaan aikaan on semmonen, et on yksin. Ihan sama kuinka paljon sul on tavaraa sun ympärillä, ihmisii sun ympärillä, niin silti on ollu semmonen, et mä en kuulu porukkaan. Jotenkin, et mä en ymmärrä miten mä ajattelen tollain päin, et toimii tolleen. Sellanen, sit siinä niinku teini-ikäsenä ni lähti sitten hölmöilee ja vääriin piireihin. Siinä se pysyi vielä sillain hanskassa. Kävin laitoksissa kylläkin, mut siihen nähden se oli semmosta teinihölmöilyä. Ja siitäki luuli, että oppi ja pääs asioista. Sen minkä mä oon huomannu on, et eri elämäntilanteissa sul tulee semmonen fiilis, että nyt mä oon kasvanu paljo. Mä oon oppinu asioista, et mikä mua nyt enää estää. Sit sä huomaatki, et tulee uus este, uus homma mistä pitää mennä samalla tavalla läpi. Se saattaa olla astetta vaikeempi.

Sit tuli se ikä ku oli kaheksantoista ja aukee semmoset asiat mitä ei auennu sillon alaikäsenä. Baarit, klubit, ja sitähän pitää aina siihen, siinä ikänä semmosena siistinä hommana. Et toi on niinku siistii, et mennään viikonloppuna kavereitten kaa ryyppäämään. Sit sä hukut siihen huumaan varsinki, jos lähtee jotain muutaki ku alkoholia. Sokasee sut täysin siihen. Sä oot periaatteessa semmosessa illusioossa, missä sä ajattelet, että se koko keskipiste ja koko viikon pointti on se, et sä ootat viikonloppua, et sä pääset kavereitten kaa ryyppäämään. Ja siin kohtaa sitä ei ymmärrä sillä tavalla miten mä nykyään sen ajattelen, että jos mä menisin nytte baariin, klubille, niin en mä menettäis siinä muuta ku rahaa. Mulle tulis darra, terveys menis huonompaan suuntaan, mä en pystyis menee duuniin sit seuraavana päivänä tai salille. En mä menetä siin mitään, eiku siis mä menetän siin justiinsa kaiken verrattuna mitä mä saisin siitä. Mitä siihen aikaan ei sillon ymmärtäny.

Sitte ku oot tuolla tommosessa yöklubeissa ja sit sielläkin pääsee semmosii porukkoihin mihin ei normaalisti pääsis, tai ihan joka ikinen pääse. Aluks sitä luuli, et se on ihan yes, et miten mä pääsin tämmösiin porukkoihin, et täähän on niinku siistiä. Mut sitte siinäkin sama homma, et ei se loppulopuks ei se oo siistii. Et se mihin siitä sitten johti ja missä sitä nyt tällä hetkellä ollaan, niin on siit saatu maksaa todella iso hinta. Läheiset saa maksaa siitä ison hinnan. Mä saan maksaa ison hinnan siitä henkisesti, fyysisesti, rahallisesti. Ja sit siin hukkaa niinku tosi ison ajan semmosesta ajasta minkä pitää ihan itsestään selvyytenä.

Sit sä alat avaan silmät siihen niin, että voi paska, et mä oon tämmösessä mestassa missä mulla ei oo mitään. Mä en saa päättää millo mä meen ulos. Mä en saa päättää mitä mä teen. Mä en saa päättää minkälaisen ihmisen kanssa mä oon tekemisissä. Täällä sut laitetaan paikkaan, missä sul on tietyt ihmiset ja sä tuut toimeen piste, tai sit sä et tuu ja joko sä lähet tai joku lähtee. Ku ei tommosia asioita ymmärrä. Toiset asiat johtaa toiseen asiaan ja saattaa olla pieni valinta minkä sä teet elämässä. En mä ikinä valinnu tai ollut sillai, et mä valitsisin tämmösen elämän, mä haluaisin päätyy tämmöseen paikkaan. Pieni valinta jossain elämässä johtaa semmoseen. Sit loppujen lopuks sä ymmärrät vasta sitten myöhemmin, että kuinka iso virhe se oli, mut kuinka pienestä se oli kiinni, että se kerkes tapahtuu.

Anna-Maija Koskimies: Palaan vielä Davidin kokemaan ulkopuolisuuden tunteeseen ja turvattomuuteen. Kysyn missä vaiheessa hän alkoi nähdä yhteyksiä noiden kokemusten ja tämän hetkisen elämäntilanteen välillä.

David: Mä uskon, että millon mä on niinku ymmärtäny asioita mikä on johtanu mihinkin ja minkä takia on toiminnu jollain tavalla tai minkä takia joku on tuntunut jollain tavalla. Niin se oli sitte niinku, ku oli tutkintavankeudessa, niin siin kohtaa sä, ku sä menetät sen kaiken vapauden, niin eihän sul oo mitään muuta ku se pieni koppi missä sä oot, ittes kaa, sun omien ajatuksien kaa. Ja joskus, niin silloin sä kerkeet ajattelee, et mitä tuli tehtyy. Miten mä nyt tänne jouduin? Ja ehkä silloin sen niinku ymmärsi ja avasi sen. Ja kyllä kaikkien, kaikkien kuuluu käydä semmonen asia läpi, et ymmärtää sen, et mikä johtaa. Koska jos sä et tiedosta sitä, minkä takii sä toimit tietyissä tilanteissa, niin sä olet hukassa. Se pitää ymmärtää miks sä toimit, mistä se johtuu.

Anna-Maija Koskimies: Tuo on tärkeä prosessi varmasti jokaiselle. Sä olet vasta nuorikaveri. Moni ei varmasti sun ikäisenä ole käynyt tuollaista keskustelua itsensä kanssa.

David: Juu, ja seki, se on justiinsa, että en mä tiiä oisinko mä ikinä käyny itteni kaa tämmösiä keskusteluja vielä tässä iässä ellen mä ois joutunu kiinni. Et kyl mä oon sitä mieltä, että et tämmösistä asioista pitäis osata puhua, pitäis osata, koska haluuksä herätä tämmösiin asioihin ja ajatuksiin vasta sitte kolmekymppisenä, neljäkymppisenä, ku sä voisit herätä jo siinä kakskymppisenä.

Anna-Maija Koskimies: Palaan vielä Davidin varhaislapsuuteen Kolumbiassa ja kysyn mitä hän muistaa lastenkodista.

David: Sehän, nekään ei oo hyvii. Siel on siis semmonen joku aikuinen, joka sitte käytti väkivaltaa meihin lapsiin. Mut sitte siel ei tuntunu, et ku sitte muut aikuiset ei sitä sit halunu uskoo. Et se oli, oli sielläki sitte semmosia niinku lämpimiä ihmisiä. Mut siitäki se on niinku, ei oikeesti oo kovin hyviä muistoja, vaan se joku herkkuhomma.

Anna-Maija Koskimies: Entä sitte ku sä oot ollu, sä oot ollu lyhyitä pätkiäkö laitoksessa sitte nuorempana? Minkälaisia kokemuksia sul on siltä ajalta?

David: No hyviä, ei valittamista. Se menee aina sillä tavalla, et totta kai jos siel on ongelmia, jotkut käyttää sitä valtaa väärin. Mutta suurimmaks osaks se sun oma käytös, se miten sä tuot ittes ja millä tavalla sä käyttäydyt tai kohtelet muita, niin sä saat siit itelles sitä takasi. Jos sä meet semmosella asenteella, et tääl on kaikki ihan perseestä, kaikki on paskaa, täällä mikään ei toimi, niin kuvittele ittes siin kohtaa siihen niihin kenkiin, et sä kuuntelet tommosta joka päivä, ni jaksaaks sua siin kohtaa kiinnostaa sen asioista helpompia ja mukavampia. En mäkään niinku helppo kaveri ollu, ollu sillo.

Anna-Maija Koskimies: Melkein hämmennyn Davidin näkökulmasta. Olen kuullut niin paljon surullisia tarinoita huostaanotetuilta nuorilta, että Davidin kyky nähdä tilanteet myös henkilökunnan näkökulmasta yllättää.

David: Kyl mäkin oon kuullu ja sillai, että on siellä nyt oikeesti paljonki inhimillistä toimintaa. Mutta en mä niinku täälläki ollessa ja jossain laitoksessa, niin sä oot se vanki tai sä oot se huostaanotettu lapsi, ja sul on ne tietyt pelisäännöt millä sä vedät. Ja niillä kuuluu vetää, et sä nyt voi mennä sillai molemmin puolin, mut mä itse ajattelen sen sillai, et miks mun tarvii olla kusipää jolleki. Ei se sitä poista, et kyl mä oon voinnu olla se vanki, mut silti ymmärtää sen ajatusmaailman, et jos mä kohtelen ja oon asiallinen, ei mun tarvii nuolla persettä. Ei mun tarvii olla sellanen, vaan et mä vaan kohtelen ja oon asiallinen, ni mä kyl mä mieluummin silleen oon, ni sieltä ollaan takasin päin. Ku et mä oisin semmonen hälläväliä ja närkästyny asioista, koska loppujen lopuks ne työntekijät tai ne ketkä on täällä ei oo niitä, ketä on pistäny meiät tänne. Me ollaan ne ketkä ollaan pistetty meidät tänne. Poliisit on tuonut meidät tänne, mut ei nää työntekijät täällä, ei se poista sitä, että jotkut työntekijät saattaa välillä tehdä väärin, epäoikeudenmukaisesti tai olla ärsyttäviä, se ei poista sitä. Mutta se ei myöskään oikeuta, et meiän pitäis olla niille närkästyneenä, koska me ollaan se syy miks me ollaan täällä.

Anna-Maija Koskimies: Mikä sun reaktiosi oli, kun jäit kiinni ja kävi ilmi, että joudut vankilaan?

David: No, kyl se oli aika korkeelta tiputus niin sanotusti, koska se arki oli sillon aika leveää. Pysty tekemään asioita, ostamaan asioita. Ja sitte sulta viedään kaikki. Sä oot pienessä kopissa, ja silloin ei vielä asioista niin paljon tienny. Ja sit sanotaan, et sul tulee kymmenen vuotta. Siin kohtaa todellisuus iski, et jouduks mä oikeesti [naurahdus] kymmenen vuotta. Se niinku, niin kyl se korkeelta tiputti siin kohtaa.

Anna-Maija Koskimies: Mutta sä oot nyt jotenkin päässy sen ajatuksen kanssa sinuiksi?

David: Kyllä, on täs on ollu aikaa.

Anna-Maija Koskimies: Minkälaiseks sä koet tän vankilan arjen?

David: No onhan tää ykstoikkosta, ei tää paljon muutu. Täällä on se arki samanlaista. Sä heräät aamulla. Jokaisel on omat rutiinit. Mulla on se, et pesen hampaat, naaman, laitan kopin kuntoon, teen siinä proteiinijuoman. Sit mä oon metallissa hommissa, niin se on vasta iltapäivällä, ku meen sinne duuniin. Iltapäivästä ovi menee kiinni. Sit siinä kattoo vähän aikaa tv:tä, illalla aukee puolekstunniks, jos soitetaan iltapuheluita ja iltapalaa. Sit nukkumaan. Se on ykstoikkosta.

Anna-Maija Koskimies: Kysyn Davidilta tulevaisuuden suunnitelmista ja mahdollisuudesta jatkaa opintoja.

David: No mul on tosi vahvat ja hyvät suunnitelmat. Haluun lukee itteni rakennusmestariks ja sitte rakennushommia duunaan ja sit samalla siinä tekis omaa firmaa. Tää ei oo ihan mun tyylistä elämää mitä mä haluun elää, ni mitä on tullu puhuttuu tossa joittenkin frendien kanssa ketä täällä harvoin on, tietenkin 98 prosenttii ihmisistä on semmosii, jotka, en mä ikin niinku siviilissä olis, juttelis. Täällä oikeesti sut laitetaan paikkaan missä sä et valitse sitä kenen kans sä oot. Sitte on tullut niinku keskusteltua joittenkin ihmisten kanssa sitä, et ei tää oo mun paikka. Et tuli maksettuu isosti oppirahat.

Anna-Maija Koskimies: Aika moni muukin, joiden kans mä oon jutellut, niin on sanonut sitä just, että täällä tutustuu ihmisiin, joihin ei välttämättä siviilissä tutustuis. Ja toi mitä sanoit kans, et juttelet sellasten ihmisten kanssa, joitten kans välttämättä ois muuten tekemisissä. Minkälaisia ne sosiaaliset suhteet täällä on vankien kesken?

David: Hyvät. En mä niinku, meil on tossa hyvä gongi. Ihmiset puhaltaa omaan tai yhteen hiileen, ja ajattelee muita. Aikanaan välillä tulee semmosii porukkaa tai ihmisii, ketkä sit tuo semmosta negatiivista ilmapiiriä. Et ei tuolkaan aina niinku semmosta tai ainahan tääl niinku välillä on jotain. Tossa meiän gongilla on hyvä porukka ja kaikki tulee toimeen toisien kaa, ja me ollaan kumminkin samas tilanteessa, ni kaikki on täällä lusimassa omaa hommaa.

Anna-Maija Koskimies: Kysyn Davidilta mikä hänen mielestään on sellainen käännekohta, jossa asiat alkoivat luisua selkeästi huonompaan suuntaan?

David: Varmaan ihan lapsuudessa, lapsuudessa. Sillai yläasteella, siinä varmaan lähti jo pikkuhiljaa. Lähti semmosista pienistä hölmöilyistä, jotka johti sitten isomaan ja siitä vielä sitten isompaan.

Anna-Maija Koskimies: Onks se niin kun, ku sä kerroit, että ala-asteella sä olit niinku ulkopuolinen siinä porukassa ja yläasteella sitten jotenkin pääsit sen, et sä sait sun

ympärille sellasta väkeä, et sä koit että sä oot tärkee, keskeinen henkilö siellä. Vaihtuko sun kaveriporukat siis siinä koulu?

David: Vaihtu, vaihtu joo.

Anna-Maija Koskimies: Miltä se tuntui, kun yhtäkkiä olitkin kaveriporukan keskipisteenä?

David: Onhan se aika huumaavaa, mutta (--) [0:19:38.2] mitä niinku, ku mä koen itseni ulkopuoliseks, mutta sitten konkreettisesti en mä oo ulkopuolinen, mul on niinku ihmisiä paljon ympärillä, ketä haluis olla koko ajan yhteydes, nähdä. Mut en mä niinku konkreettisesti en ole ulkopuolinen ja yksinäinen. Sit samaan aikaan se tuntuu siltä, joka on niinku asia mitä mun pitää vielä käydä itteni kaa läpi, et miks se on sillä tavalla. Toisaalta niinku ku mul on ne tavotteet on semmonen, et mä haluan menestyä elämässä ja pitää huolta perheestä, läheisistä ja et se arki ois semmonen, et mä meen aamulla töihin, sit himaan, vaimo tehny ruuan siihen. Ni ois lapsia, pitäis huolta läheisistä. Kävis frendien kanssa pelaamassa jotain padelia, sulkkista, joku vapaaottelu siihen, ni se ois semmonen. Saattaa jollekin kuulostaa tosi tylsältä, mut nyt.

Anna-Maija Koskimies: Mut hyvää arkea.

David: Semmosta hyvää arkea. Mun ei tarvii stressata niinku isoista asioista ja olla koko ajan valmiina ja koko ajan spekuloida, ja käyä asioita niin paljon pidemmälle. Miten mä sanon jotain, miten mä toimin jotain. Tietää sen, että mul on se firma, mä käyn duunissa ja himassa on perhe, ja sit on hyvät frendit kenen kaa voi tehdä jotain. Asioita mistä me mennään eteenpäin. Sit se, et sä löydät semmosii ihmisii sun ympärille, kel on sellanen samanlainen ajatusmaailma, ketä ei kiinnostais mennä joka viikonloppu klubille tai tehä jotain tommosii. Et on semmosii ihmisii, jotka haluu, et mennään viikonloppuna pelaa padelia, niin ne on tosi harvassa. Sit ku niitä löytää, niin niist pitää pitää kiinni.

Anna-Maija Koskimies: Ootko sä täällä vankilassa saanu jutella tuosta ulkopuolisuuden kokemuksesta vai työstätkö sä sitä enemmän itse mielessäsi?

David: Mä käyn tosi paljon asioita itteni kaa. Tää on tullu siitä lapsuudesta. Tuntuu tosi kiusalliselta tehdä tämmönen. Niin sitte niinku ei se, et mä puhun jollekin, (--) [0:21:52.3] on tosi semmonen.

Anna-Maija Koskimies: Se on vierasta.

David: Kyllä. Niin, niin kyl mä tosi paljon itteni kaa käyn asioita läpi.

Anna-Maija Koskimies: Puhumme vielä Davidin perheestä ja vankilan ulkopuolella olevasta tukiverkosta. Kysyn miten hänen perheensä reagoi hänen vankilatuomioonsa?

David: No, olihan se aluks shokki. Muthan tosi hyvin ollu tukena, olisivat halunneet monta kertaa tulla tänne näin, mutta en mä oo halunnut tuoda mun perhettä tämmöseen vankilaympäristöön. On saanut semmosii (-) [0:22:29.3] puheluita, niin niitä soitellu niitten kaa. Mut siis tosi hyvin, oli shokki aluks, mutta en ois parempaa niinku tukea voinut pyytää.

Anna-Maija Koskimies: Ja se on varmaan ihan olennainen se, et sä tiedät että sulla on, on se tuki siellä myös tulevaisuutta ajatellen.

David: On totta kai. Yksin sä saat asioita tehtyy, mutta sit jokaisella ihmisellä on niit hetkiä, jolloin sä tarviit sitä tukiverkostoo. Sä tarviit semmonen ihmisen kelle pystyy puhumaan vaikeistakin asioista. Vaikka kuinka itsenäinen olet ja painat yksin asioita, ni ei oo ihmistä, joka ei välillä tarvii sitä toista.

Anna-Maija Koskimies: Niin, onhan se myös niin, ettei maailmassa oikein pärjää yksin ja oman pään sisällä. Kyllä me kaikki tarvitaan myös niitä toisia ihmisiä ja vuorovaikutusta.

Sun tulevaisuuden suunnitelma kuulostaa aika ihanalta ja valoisalta. Onks se se, joka pitää sut käynnissä täällä?

David: Se on se mikä pitää mut käynnissä täällä. Ja joillekin se saattaa kuulostaa tosi kaukaselta ja unelmoinnilta, mä en itse nää sitä sillai. Jokaisella pitää olla unelmia, jos sul ei oo unelmia, niin ethän sä pääse missään kohtaa eteenpäin ja sä junnaat samassa paikassa. Mul on tosi paljon semmonen, et jos mä junnaan samassa paikassa ja en pääse asioissa eteenpäin, tai en voi vaikuttaa omii asioihin, ni se alkaa ahdistaa tosi paljon. Sul täytyy olla se visio, se iso visio ja etkä sä ajatella siin kohtaa, et no tää on vähän liian iso, koska siin kohtaa, jos sä ajattelet niin isolla skaalalla, ja sä silti pääset vaikka sinne skaalan puoliväliin, ni se on paljon isompi, ku jos sä oisit ajatellu vaan vaikka siihen. Mieluummin sä unelmoit isosti. Ja kun sä unelmoit isosti, ni sitä sä, kun sulla on se tietty kuva mitä sä haluut, et sä saavutat. Niin sit sä pystyt sen jälkeen alkaa perkaan sitä, et okei tää on se päämäärä, mitkä on ne pikku askeleet et pääsee jossain kohtaa sinne niin. Toiki tulee olee semmonen monen vuoden asia, mutta kyl mä oon valmis tekemään kymmenen, kakskyt vuotta, ihan sama kauan siin menee, monta vuotta duunia. Mut et mä tiedostan, et mä meen joka päivä eteenpäin, kuin että mä tekisin jonkun nopeen jutun ja olisin taas täällä näin. Ja sit ois taas elämä täysin paussilla, et mikään ei tuu itsestään jos se tulee yhtäkkiä nopeesti, niin tuskin se on hyvää. Sitte se et sun pitää tehdä duunia, ja se ei oo pelkästään se konkreettinen duuni, et sä saat siitä rahaa, sä saat sen firman. Vaan se on myös ittes kaa, sun mieli, sun kroppa. Siin kohtaa ku sun mieli toimii

hyvin, sä tiedät mitä sä haluut, sä tiedät minkä takii sä toimit eri asioissa. Mitä sun pitää tehdä eri asiois, et sä saavutat jotain, ni se on meiän isoin voimavara.

Anna-Maija Koskimies: Lopuksi kysyn Davidilta, miten pitkästi hänellä on tuomiota jäljellä.

David: No itse asiassa nyt on aika hyvä tilanne. Mä ens viikolla pääsen koevapauteen.

Anna-Maija Koskimies: Eikä, ihana. Vau.

David: Kyllä, on sitä ootettuki ja työstetty tässä, että ei tullu niin sanotusti helpomman kautta. Ois pitäny vaan aikoja sitte koevapaudessa ja, mutta sitte tuli salaset tiedostot, salassa pidettävät tiedostot, ja turvallisuusriski. Ei mitään mahollisuutta avovankilaan, vaikka ensikertalainen oon, alle 21-vuotias. Tuli niin sanotusti kovimmat paperit mitä voi tulla ja on tullut täälläkin vastoinkäymisiä. Tuntuu, et mikään ei onnistu, mitään ei uskaltanu ajatella, et ollaan niin pahoja. Ku mä sitte siellä niinku arkessa katotaan se tuomio, ei ne tiedä kuka sä oot, ei ne tiedä miten sä oot edistyny elämässä. Ennen ku mä tulin tänne, ni mä olin vuoden duunissa rakennusalalla. Ja sitä mä koitin sanokkiin, et sillon täällä paljon, että jos mä en ois motivoitunu tekee muutoksen, niin miks mä oisin menny vuodeks duuniin, ku mä tiedostin, et mä meen istumaan. Mä oisin voinu ottaa hälläväliä asenteen, mutta mä olin duunissa ja se oli todella iso ja pitkä taistelu, et sai mitään. No sitte ku tuli tää, et talo päättää kumminkin koevapaudesta ja lomista, ni talohan näki sen millanen mä oon. Sitten sain mahollisuuden näyttää, lomat meni hyvin ja pääsen koevapauteen.

Anna-Maija Koskimies: Aivan ihana kuulla.

David: Kiitos.

Anna-Maija Koskimies: Mikä on ensimmäinen asia minkä haluaisit tehdä, kun pääset vapaaksi?

David: Haluun pelaa padelia mun frendin kaa ja sulkkista.

Anna-Maija Koskimies: [Naurahdus] voi että.

David: Salille ja sitte sinne, ehkä kahvilaan. Niin, tommosii tosi perusasioita. Tämmösen jälkeen niin ne on ihan luksusta, semmosta mitä odottaa tosi innolla.

Anna-Maija Koskimies: Sul on paikka minne mennä. Sulla on turvaverkko odottamassa.

David: Kyllä on. Uus asunto ja se koulu, ja sitten neljän kuukauden jälkeen, ni tai kolmen ja puolen kuukauden jälkeen töihin, ja sit mä suoritan sitä koulutusta ja töitä samaa aikaa.

Anna-Maija Koskimies: Kuulostaa aivan ihanalta.

David: Kyllä.

Anna-Maija Koskimies: Keskusteltuani Davidin kanssa mietin pitkää ulkopuolisuuden ja turvattomuuden tunteita. Miten vaikeasti paikattavia ne ovat kerran meihin ihmisiin juurruttuaan ja millaisiin tilanteisiin ne voivat meitä ajaa. Tämä oli yksi tarina muurin takaa. Kiitos seurastasi.